

Gezin & Leven

PRO VITA

MAANDELIJKS INFORMATIEBLAD - 45STE JAARGANG - NR. 488 - NOVEMBER 2017 - AFGIFTEKANTOOR: 2800 MECHELEN MAIL
PRO VITA - GEZIN & LEVEN, A. GEUDENSSTRAAT 19, B-2800 MECHELEN - ERKENNINGNUMMER: P508391
AFZ./VER. UITGEVER: G. SPRENGERS - A. GEUDENSSTRAAT 19, B-2800 MECHELEN

Antwoord van broeder René Stockman

“Jezus legde regels naast zich neer om leven te geven”

Absoluut respect voor het leven blijft een universele waarde. En deskundigen uit het werkveld hoeden zich ervoor psychisch lijden uitzichtloos te noemen. Over die twee essentiële punten wenst broeder René Stockman te overleggen met de Belgische Broeders van Liefde. Tegelijk waakt hij erover “dat ons charisma van de caritas niet verwordt tot een karikatuur.”

Het euthanasiedebat binnen de organisatie van de Broeders van Liefde in België baart ons al langer grote zorgen. Het is dan ook met plaatsvervangende schaamte dat ik vorige dinsdag het finale verdict vernam. De organisatie besloot de veelbesproken visietekst te behouden en euthanasie bij psychiatrische patiënten onder bepaalde voorwaarden uit te voeren binnen haar en onze voorzieningen. Nog meer verrast was ik dat betrokkenen hun besluit zelfs in lijn met de katholieke leer noemden en als barmhartige hulpverlening omschreven. Kunnen we als internationale congregatie bij onze hulpverlening in de verschillende regio's van de wereld nog eenzelfde visie en praxis hantieren? Moeten we geen rekening houden met de culturen waarbinnen we actief zijn en ons aanpassen aan uiteenlopende gevoeligheden? Dat geldt ongetwijfeld voor diverse aspecten van de hulpverlening; bij de zorg voor psychiatrische patiënten worden in Afrika andere klemtonen gelegd dan binnen Europa, Amerika en Azië. Ik spreek uit ervaring op basis van mijn bezoek aan zorg- en onderwijsinitiatieven van de congregatie wereldwijd. Nee, cultuurshocks heb ik intussen niet meer. Aan die verschillen-

de culturen pas ik me graag aan. Op het ogenblik dat ik dit neerschrijf, bevind ik mij in Congo.

Argumenten genegeerd.

Als dan een pleidooi klinkt om binnen de congregatie een cultuurgebonden politiek te voeren rond euthanasie bij niet-terminale psychiatrische patiënten die zich in een zogenaamd uitzichtloze situatie bevinden, moeten we ons de vraag stellen waarover het in wezen gaat. In welke mate kan zo iets als louter cultuurgebonden worden beschouwd? Vooreerst gaat het over het al dan niet absoluut stellen van respect voor het leven. Vanuit het charisma van de Broeders van Liefde en in lijn met de visie van de katholieke kerk, stellen wij dat respect voor het leven absoluut is en andere fundamentele waarden zowel voorafgaat als overkoepelt. Daarom

kunnen we het uitgangspunt van de visietekst onmogelijk aanvaarden. De argumenten die we in die zin herhaaldelijk hebben geformuleerd en waarover we al twee jaar met de verantwoordelijken in dialoog getreden zijn, werden volkomen genegeerd.

“Respect voor het leven is absoluut.”

Sommigen noemen zo iets een voorbijgestreefd model dat alleen nog in kerkelijke milieus wordt gehanteerd en haaks staat op een meer situatiegebonden moraal. In de visie die de organisatie in België heeft ontwikkeld en die ze tot mijn verwondering uitdrukkelijk “katholiek” noemt, staat dat beschermwaardigheid van het leven niet meer absoluut is, wel nog fundamenteel, zelfs meer fundamenteel dan de autonomie van de patiënt en de zorgrelatie. Al kan ze uiteindelijk in

uitzonderlijke gevallen toch aan de zelfbeschikking van de patiënt ondergeschikt zijn. Zelfbeschikking als waarde krijgt zodoende in de feiten een hogere waardering dan de beschermwaardigheid van de persoon.

Uitzichtloosheid

Bovendien wordt het uitzichtloze lijden van ‘uitbehandelde’ psychiatrische patiënten als tweede argument erkend om euthanasie aan te vragen en uiteindelijk ook uit te voeren. Maar is uitzichtloosheid niet juist inherent aan psychiatrische aandoeningen, als symptoom dat we ernstig dienen te nemen en waarvoor alle beschikbare middelen moeten worden aangewend? En kan het zijn dat euthanasie als ultieme therapie wordt vooropgesteld wanneer andere therapievormen het laten afweten en we iemand dan maar als uitbehandeld beschouwen? Moet er niet juist nog meer worden geïnvesteerd in nieuwe therapieën, zorgmiddelen, medicatie en palliatieve psychiatrie? Deskundigen uit het werkveld hoeden er zich alvast voor het verband tussen uitzichtloosheid, ‘uitbehandeld zijn’ en euthanasie te leggen.

Ideologisch discours

Hiermee kom ik aan een heikel punt: waar haalt een raad van bestuur van een organisatie die gespecialiseerd is in geestelijke gezondheidszorg maar samengesteld is uit juristen en economisch geschoolden de kennis om zich hierover uit te spreken? Hebben ze geluisterd naar de talrijke bezwaren die specialisten uit de praktijk formuleren? Of zijn ze verstrikt geraakt in hun ideologisch discours, gesterkt door enkele verlichte ethici en meegesleurd in maatschappelijke evoluties die vandaag in onze gesecculariseerde wereld bon ton zijn? Wie kan er vandaag nog tegen euthanasie zijn? Alleen wie zich onbarmhartig zou opstellen tegenover het lijden van de medemens. Ook dat hebben we dikwijls moeten aanhoren.

Devies congregatie

De Broeders van Liefde hebben voor iedere patiënt gestreefd naar een zo groot mogelijk herstel van de menswaardigheid. Leven geven aan gekwetste medemens, dat is steeds het devies gebleven van de congregatie. Daarin hebben zowel de broeders als hun medewerkers grenzen verlegd. Ja, misschien zijn er

momenten te noemen dat men zoals Jezus bepaalde regels naast zich neerlegde, maar alleen om leven te geven. Wanneer verantwoordelijken van de organisatie nu openlijk beweren Jezus na te volgen, terwijl ze zich distantiëren van de visie van zowel het Vaticaan, de Belgische bisschoppen als het generaal bestuur van

de congregatie omdat die in hun ogen ‘ver van de werkelijkheid zouden leven’, dan vergist men zich en gaat het veeleer over hoogmoed, arrogantie en ideologisering ten koste van het leven van de meest hulpbehoevenden. Laten we de zaken noemen zoals ze zijn: euthanasie is nog steeds een medemens doden,

ook al gebeurt dat met de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Hoe valt dat in Godsnaam te rijmen met ons charisma van de caritas, het charisma van het leven?

Bescherming zwakken

Kon daarover niet intern worden overlegd? Dat is mij meermaals per mail voor de voeten geworpen in een standaardbrief die door goedmenende christenen werd ondertekend. Wel, we hebben het geprobeerd, zelfs met een bekende bemiddelaar. Steeds werden we evenwel geconfronteerd met de stelling dat er niet meer over de visietekst kon worden gesproken, alleen over het vinden van een modus vivendi. Een ware dialoog gaat over de essentie, niet louter over toepassingsmodaliteiten. Voor zo’n echte dialoog blijven we openstaan, op voorwaarde dat het kan gaan over het al dan niet toepassen van euthanasie binnen de voorzieningen van de Broeders van Liefde in België. Jawel, ik zie ze nog altijd als voorzieningen van de Broeders van Liefde. Overigens horen we dat de tijd van ‘Roma locuta, causa finita’ voorbij is. Maar Rome, het Vaticaan en het generaal bestuur van de Broeders van Liefde gaan niet over één nacht ijs. Het is hun en onze zaak te garanderen dat het predicaat ‘katholiek’ niet wordt uitgehold en misbruikt, net met het oog op de zwaksten in onze samenleving. En als congregatie is het onze bijzondere opdracht erover te waken dat ons charisma van de caritas steeds gestoeld blijft op de ware caritas en er geen karikatuur van wordt. Daarop toezien, heeft niets te maken met een ideologie aanhangen. Wel integendeel.

Sensus fidelium

Tot slot, zelfs wanneer men zich voor de visietekst beroept op de *sensus fidelium* van de Vlaamse ge-

lovigen, dient dat ‘aanvoelen van de gelovigen’ in overeenstemming te zijn met het magisterium, wat paus Fransiscus onlangs nog heeft beklemtoond. Bij de visietekst over euthanasie is dat niet het geval. Plaatsvervangende schaamte heb ik de laat-

ste weken dikwijls gevoeld. Ik hoop nog steeds dat het opnieuw plaatsvervangende fierheid mag worden. Ik gun het onze organisatie van harte.

(Broeder René Stockman is generaal-overste van de Broeders van Liefde.) Bron: brothersofcharity.org

Aborteren...een ‘morele plicht’??

Renate Lindeman is moeder van twee dochters met het syndroom van Down. Zij is woordvoester voor de organisaties Downpride en StopDiscriminatingDown-Campaign, en een actief lid van Saving Downsyndrome. In dit artikel vertelt ze hoe de morele waarden in Nederland - net zoals in België - met de dag nog meer en meer vervagen, zoals blijkt uit volgend citaat:

“Gehandicapte kinderen kosten geld, dus ouders: aborteer ze of jullie riskeren een boete.”

“Zo nazi hadden we het nog niet gegeten”, twitterde Stefaan Paas als reactie. (Stefaan Paas is een Nederlands theoloog, publicist, en hoogleraar.) Het citaat hierboven werd gepubliceerd door Michael van der Lubbe in de Nederlandse nationale krant NRC. Daar werd vermeld dat de vrijheid om gehandicapte kinderen toch geboren te laten worden, beperkt zou moeten worden omwille van de financiële last die daaruit voortvloeit voor de maatschappij. “Weigeren een abortus te laten uitvoeren, ondanks de beschikbaarheid van prenatale technologie zoals de NIPT-test, zou financiële gevolgen moeten hebben voor de ouders”, argumenteert schrijver Michael van der Lubbe. (NIPT-test: Niet-Invasieve Prenatale Test; kan achterhalen of de baby een aangeboren chromosoomafwijking heeft. Volgens recent onderzoek van de Gentse universiteit is die test echter verre van betrouwbaar!) Zijn artikel kwam na een hele reeks andere artikels die in de media verschenen waren, met suggestieve titels zoals: ‘We zijn beter af zonder Down.’ (Nvdr.: Michael van der Lubbe is mogelijk een pseudoniem van de schrijver.)

NIPT kan alle genen van een ongebooren kind analyseren, maar vele landen opteren meer en meer voor doelgerichte analyses. Dit komt goed van pas voor commerciële bedrijven, gezondheidsinstellingen, en ook voor de politieke wereld, die specifieke genetische voorwaarden

willen stellen en tegelijkertijd bepaalde groepen het recht op leven willen ontzeggen nog voor de geboorte. Nederland heeft kinderen met het syndroom van Down als eerste doelwit uitgekozen bij de uitvoering van hun nationale screening programma. Het is het eerste land ter wereld dat ongevraagd de NIPT-test aanbiedt aan álle zwangere vrouwen.

Tabel 2: Top 10 aandoeningen naar kosten 2011

Ziekte/Aandoening	Miljoen euro: 2007	Miljoen euro: 2011
1 Verstandelijke handicap, incl. syndroom van Down	5.647	6.828
2 Dementie	3.486	4.758
3 Symptomen en onvolledig omschreven ziektebeelden	4.093	3.575
4 Tandziekten (cariës)	1.783	2.338
5 Beroerte	1.637	2.259
6 Coronaire hartziekten	1.807	2.081
7 Diabetes Mellitus incl. diabetische complicaties	1.037	1.689
8 Depressie	966	1.592
9 Astma en COPD	956	1.525
10 Dorsopathieën (rugklachten)	955	1.305

De oorsprong van deze wangedachten is het Nederlandse ministerie van gezondheid. Het is gemakkelijk uit te maken waar de schrijver zijn ideeën vandaan haalt. Meerdere kranten hebben de toptien lijst van de ‘meest dure ziektes en condities’ gepubliceerd. Op deze lijst staat het Syndroom van Down op de nummer één. Een populaire televisie serie met de toepasselijke naam ‘De laatste Downer’ toonde ook de berekenin-

gen van de jaarlijkse kost voor de maatschappij voor iedere persoon met het syndroom van Down. De bron van deze laster is het Nationaal Instituut voor Publieke Gezondheid en het milieu (RIVM).

Misleidende onzin

Een zoekactie op internet laat ons snel andere cijfers vinden. Mensen met het syndroom van Down maken maar een klein percentage uit (8%) van de groep mensen met intellectuele beperkingen. Jaarlijks worden er meer dan dubbel zo veel kinderen geboren met het ‘Foetale Alcohol Syndroom’ (FAS). FAS is de oorzaak van een psychische handicap, samen met andere problemen, en is het gevolg van overmatig alcoholgebruik gedurende de zwangerschap. Ook kanker, de oorzaak nummer één van overlijden in Nederland, staat zelfs niet op die lijst... Treffend, want volgens het American Institute of Cancer Research (AICR), kost kanker wereldwijd meer dan eender welke andere ziekte... De hierboven aangehaalde lijst is dus klinkklare onzin, maar omdat ze spijtig genoeg van een zogenaamd ‘betrouwbare bron’ komt, wordt deze onzin

dan ook door het grote publiek gemakkelijk geloofd en als waarheid aangenomen. Het syndroom van Down wordt als zondebok gebruikt voor de stijging van de kosten voor de gezondheidszorg. Door dit steeds opnieuw te herhalen in de media, worden er steeds meer schrijvers opgetrommeld die bereid zijn deze onjuiste bevindingen op papier te zetten.

Ethici en politiciers zeggen al jaren dat selectieve abortus onze morele plicht is.

Vele ideeën in onze kranten lijken nieuw, maar zijn vaak verre van nieuw. Wat wél nieuw is, is de strategie om bijvoorbeeld mensen te doen geloven dat de oorzaken van de stijging van de kosten in de gezondheidszorg nu gekend zijn, en dat er ook oplossingen hiervoor zijn. De mensen worden misleid door statistieken, opgesteld door staatsinstellingen die bestempeld worden als ‘respectabel’, of politiciers en vakmensen die geacht worden het te weten. De zogenaamde ‘vrije keuze’ voor de vrouw

is een klucht geworden: vrouwen die dapper genoeg zijn geen rekening te houden met screening-testen en toch besluiten hun zwangerschap verder te zetten, risikerer veracht te worden door de maatschappij, samen met de kinderen die ze op de wereld zullen zetten.

De Nederlandse maatschappij glijdt af naar een nieuwe laagte. De brief gepubliceerd door NRC is

geen opinie; het is een aansporing tot haat. Wij hebben nog altijd de plicht het leven van een gehandicapte persoon te respecteren, én ook regeringen moeten de mensenrechten van iedereen respecteren en doen respecteren! Door mensen met het syndroom van Down te

stigmatiseren als de hoofdoorzaak van de alsmaar stijgende kosten van de gezondheidszorg, handelt de regering als de aanstoker van onrecht in plaats van als de beschermer van ieder van ons. Ze zou in tegendeel moeten zeggen hoe waardevol mensen met het syndroom van Down voor een maatschappij wel kunnen zijn!

Op 14 oktober is de 46ste **Echte Liefde Wacht** bijeenkomst doorgegaan. Tien(!) jongeren hebben tijdens de Eucharistieviering hun ELW-belofte afgelegd! Onze enthousiaste sprekers waren ditmaal: pater Benny Berrens, het echtpaar Ciska&Jaap De Wit, en novice Julie De Wilde.

Volgende afspraak: 3 maart 2018!

Met onze infostand waren we te...

17 september: Feest van de gezinnen - Scherpenheuvel
 23 september: Hildegarddag - Rumst
 14 oktober: Echte Liefde Wacht bijeenkomst - Onze-Lieve-Vrouw-Waver
 15 oktober: Mariadag - Brasschaat

Met onze voordrachten waren we te...

10 oktober Aalst
 11 oktober Aalst
 17 oktober Aalst
 18 oktober Aalst
 23 oktober Opwijk
 24 oktober Opwijk
 27 oktober Holsbeek

Het overschrijvingsformulier wordt steeds meegestuurd om een vrijwillige bijdrage over te maken

Jaarabonnement minstens 10 euro - voor Nederland 13 euro

Maandelijks wordt er een H. Mis opgedragen voor onze weldoeners.

Tel.+ 32 (0)15/42.28.14 Fax +32 (0)15/42.37.34

E-mail: info@provita.be www.provita.be www.wondervanhetleven.be

KBC : BE13 4050 1279 5139 BIC KRED BE BB

PCR : BE25 0001 4149 2482 BIC BPOTBEB1

Kantooruren: 9u - 16u30

Artikelen mogen overgenomen worden mits bron- en adresvermelding.